

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Інструментальне виконавство (за видами)»**



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

02 вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

**ОСНОВИ НАСТРОЙКИ
ТА РЕМОНТУ МУЗИЧНИХ
ІНСТРУМЕНТІВ ВК 56**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво і гуманітарні науки»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус освітнього компоненту	Вибірковий

Київ – 2025 р.

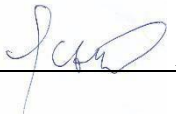
Робоча програма навчальної дисципліни **«ОСНОВИ НАСТРОЙКИ ТА РЕМОНТУ МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Інструментальне виконавство (за видами)»**

Розробник:

Ярмак Я. А. – доктор філософії, доцент кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського», гарант освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»

перезатверджено: протокол №1 від 29 серпня 2022 р.
перезатверджено: протокол № 11 від 15 червня 2023 р.
перезатверджено: протокол № 11 від 25 червня 2024 р.
перезатверджено: протокол № 1 від 02 вересня 2024 р.
перезатверджено: протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри  **Ясько О.А.**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки: II-й	
Загальна кількість годин – 120	32/32	10/8
Кількість модулів – 2	Семестри:	
Тижневих годин аудиторних занять для денної форми навчання: 3-4 семестри 2 години на тиждень Тижневих годин самостійної роботи студента для денної форми навчання: 3 семестр - 1,5 години на тиждень 4 семестри – 2 години на тиждень. Для заочної форми навчання: 1-8 семестри – 5 годин на тиждень	III, IV.	III, IV.
	Аудиторна робота	
	Денне 64	Заочне 18
	Лекційні – 32 Практичні – 32	Лекційні – 10 Практичні – 8
Форма підсумкового контролю: диференційований залік у 3 та 4 семестрах	Самостійна робота	
	Заочне – 102	Заочне – 102

2. Мета та завдання навчальної дисципліни ВК 56

Мета навчальної дисципліни - викладання курсу «Основи настройки та ремонту музичних інструментів», має на меті сформувати необхідну професійну компетентність у розумінні та практичному оволодінні основами настройки та ремонту фортепіано, навиками оцінювання та діагностування стану музичних інструментів (вмінням вільно розрізняти характерні особливості (звучання) тембрів старовинних та сучасних інструментів), необхідних для самостійної професійної діяльності в галузі виконавства та педагогіки.

Предмет навчальної дисципліни – знайомство з конструкцією фортепіано (піаніно, рояль) та струнних інструментів (скрипка, віолончель, гітара)

- оволодіння навиками настройки фортепіано;
- вивчення основ дрібного ремонту окремих ділянок механізму фортепіано;
- оволодіння навиками діагностування, аналізу та оцінки стану музичного інструменту в процесі його огляду;
- засвоєння знань з експлуатації та утримання фортепіано;
- формування слухового навичу – вміння диференціювати тембральні різновиди звучання старовинних акустичних клавішних інструментів, сучасних акустичних клавішних інструментів, аналогових клавішних та цифрових інструментів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення навчальної дисципліни «Основи настройки та ремонту музичних інструментів» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 2,4,8,12. СК 4,6,11.

- **ЗК2** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК4** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- **ЗК8** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК12** Здатність працювати автономно.
- **СК4** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- **СК6** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- **СК11** Здатність оперувати професійною термінологією.

Завдання курсу:

- Розвиток слуху
- Удосконалення концентрації уваги під час настройки складних інтервалів
- Удосконалення художнього смаку, почуття стилю
- Формування вміння тонко розрізняти тембральні відмінності звучання старовинних та сучасних музичних інструментів
- Формування мотивації до постійного пошуку самостійних рішень в процесі виправлення дрібних дефектів механіки музичного інструменту

- Виховання навику самостійного аналізу стану музичного інструменту, первинної діагностики, його основних характеристик
- Вивчення сучасних способів та методик інтонування молоточкової системи фортепіано
- Забезпечити творчий баланс між теорією та практикою студента-музиканта, сприяти розвитку професіоналізму майбутніх фахівців, та забезпечити ефективність подальшої праці в будь-якій сфері музичного та культурного життя.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни :

- Середня спеціалізована музична освіта або диплом молодшого спеціаліста
- Обов'язкове попереднє навчання в ДМШ, ОК 10 «Теорія музики» .

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» вивчення навчальної дисципліни «Основи настройки та ремонту музичних інструментів» ВК 56 забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання			Шифр ПРН
15.	Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	з	ПРН 15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Основи настройки та ремонту музичних інструментів»:

Очікувані результати навчання з дисципліни			Шифр ПРН
15.	Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	з	ПРН 15

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення
навчальної дисципліни «**Основа настройки та ремонту музичних інструментів**»
ВК 56 сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів
навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Шифр	Назва компетентності	Дескриптори НРК				ПРН
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефаківців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим автономності	
	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані і завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльностіабо у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики,					ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17

	педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.					
загальні (ЗК) ЗК 2,4,8,12.						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
ЗК 12	Здатність працювати автономно.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12, 14, 16,17
спеціальні (СК) 4,6,11.						
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн1 Зн2	Ум1	К1 К2	АВ1 АВ2 АВ3	ПРН: 1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12,13, 14,15, 16,17
СК 11	Здатність оперувати	Зн1	Ум1	К1	АВ1	ПРН:

	професійною термінологією.	Зн2		К2	АВ2 АВ3	1,2,3, 4,5,6, 7,8,9, 10,11, 12, 14,15, 16
--	----------------------------	-----	--	----	------------	---

4.1 Після опанування навчальної дисципліни «Основи настройки та ремонту музичних інструментів» здобувачі повинні:

знати:

- Часткове регулювання механіки фортепіано
- Основи дрібного ремонту, виправлення незначних дефектів механіки піаніно та роялю.
- Базові прийоми настройки фортепіано, їх послідовність
- Основні історичні етапи еволюції фортепіано та струнних інструментів.
- Спеціальну термінологію.
- принципи роботи з ключем для настройки фортепіано.

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є диференційований залік.

5.2 Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань здобувачів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів

5	A (відмінно)	= 100-90 балів
4	B-C (добре)	= 74-89 балів
3	D-E (задовільно)	= 60-73 бали
2	FX (незадовільно)	= 35-59 з можливістю повторної прездачі
1	F (незадовільно)	= 1-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на індивідуальних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з освітнього компоненту «Основи настройки та ремонту музичних інструментів» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться впродовж кожного семестру з оцінюванням роботи в класі та самостійної роботи здобувача.

Одне оцінювання можливе від 1 до 5 балів¹.

За кожну тему здобувач може бути оціненим від двох до чотирьох раз.

Максимальний бал поточного контролю становить 80 балів².

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується :

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів
2.	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі.	+5 балів

Штрафні бали (-)		
1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3.	Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою»

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»

Критерії оцінювання за п'ятибальною системою оцінювання	
«5»	«Відмінно» Здобувач повністю засвоїв матеріал даного курсу; Добре знається на особливостях конструкції фортепіано та скрипки, вільно оперує вивченою термінологією, орієнтується в принципах настройки фортепіано; Здатен розрізняти та аналізувати звуковиразні відмінності клавішних музичних інструментів відповідно до історичних епох та національних шкіл. Може усунути дрібні пошкодження механіки фортепіано, володіє елементарними навиками з догляду за інструментом. Володіє певними навиками з оцінювання характеристик та технічного стану музичного інструменту.

«4»	«Добре» Здобувач засвоїв матеріал курсу на 70% відсотків. Орієнтується у термінології конструкції фортепіано та струнних інструментів; Демонструє розуміння основних аспектів звуковиразних відмінностей клавішних музичних інструментів, відповідно до історичних епох та національних шкіл. Володіє базовими знаннями та певними навиками експлуатації та догляду за інструментами. Систематично відвідує заняття та готується до них.
«3»	«Задовільно» Здобувач опанував матеріал цього курсу на 50%; Спостерігаються певні помилки в розумінні принципів роботи клавішно-молоточкового механізму, не орієнтується в системі настроювання фортепіано; Не завжди демонструє переконливий рівень знань про специфіку звуковиразових відмінностей клавішних музичних інструментів відповідно до історичних епох та національних шкіл; Не систематично відвідує заняття та не готується до них.

«2»	«Незадовільно» Здобувач не опанував навчальний матеріал курсу; Не засвоїв термінологію конструкції фортепіано та його настроювання; Не здатен аргументувати теоретичні визначення курсу; Систематично не готується до занять, рідко присутній на заняттях; Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні специфічними навиками настройки та ремонту фортепіано, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.
«1»	Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує. Матеріалом майже не володіє, недбало ставиться до занять.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів здійснюється через проведення диференційованого заліку.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання здобувачем усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Здобувач, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	5 балів
2.	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури та аудіо та відеоматеріалів для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. самостійні тренування з опанування роботи ключем, та регулювання механіки музичного інструменту.	5 балів

Штрафні бали (-)		
1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	5 балів
3.	Відсутність у здобувача матеріалів самопідготовки, конспектів лекцій	5 балів

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-20 балів у разі складання диференційованого заліку³:

³ Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово».

Від 1-20 балів (диф. залік)

16-20 б.	Може усунути дрібні пошкодження механіки фортепіано, володіє елементарними навиками з догляду за інструментом. Володіє певними навиками з оцінювання характеристик та технічного стану музичного інструменту.
11-15 б.	Демонструє розуміння основних аспектів звуковиразних
	відмінностей клавішних музичних інструментів, відповідно до історичних епох та національних шкіл. Володіє базовими знаннями та певними навиками експлуатації та догляду за інструментами.
6-10 б.	Спостерігаються певні помилки в розумінні принципів роботи клавішно-молоточкового механізму, не орієнтується в системі настроювання фортепіано; Не завжди демонструє переконливий рівень знань про специфіку звуковиразових відмінностей клавішних музичних
1-5 б.	Здобувач не опанував навчальний матеріал курсу; Не засвоїв термінологію конструкції фортепіано та його настроювання; Не здатен аргументувати теоретичні визначення курсу; Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує. Матеріалом не майже не володіє.

II РІК НАВЧАННЯ

3 семестр

Поточний контроль														Підсумковий контроль		Разом	
Модуль 3																	100 б
Т1			Т2			Т3			Т4			Т5			Залік		
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
	сам.р			сам.р			сам.р			сам.р			сам.р				
Поточний контроль проводиться тричі за кожну тему, й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 20 балів.			

4 семестр

Поточний контроль															Підсумковий контроль		Разом
Модуль 4																	100 б
Т1			Т2			Т3			Т4			Т5			Залік		
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
	сам.р			сам.р			сам.р			сам.р			сам.р				
Поточний контроль проводиться тричі за кожну тему, й щоразу оцінюється від 1 до 5 балів. Контроль самостійної роботи (сам.р)* складає не менше 30% від 80 балів поточного контролю. Максимальний бал поточного контролю 80 балів															Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 20 балів.		

Види робіт

Бали рейтингу

Здобувач повністю засвоїв матеріал даного курсу; Добре знається на особливостях конструкції фортепіано та скрипки, вільно оперує вивченою термінологією, орієнтується в принципах настройки фортепіано; Здатен розрізняти та аналізувати звуковиразні відмінності клавішних музичних інструментів відповідно до історичних епох та національних шкіл. Може усунути дрібні пошкодження в механіці фортепіано, володіє елементарними навиками з догляду за інструментом. Володіє певними навиками з оцінювання характеристик та технічного стану музичного інструменту.	100-90 балів	Високий	Зараховано	A
Здобувач засвоїв матеріал курсу на 70% відсотків. Орієнтується у термінології конструкції фортепіано та струнних інструментів; Демонструє розуміння основних аспектів звуковиразних відмінностей клавішних музичних інструментів відповідно до історичних епох та національних шкіл. Володіє базовими знаннями та певними навиками експлуатації та догляду за інструментами. Систематично відвідує заняття та готується до них.	82-89 балів	достатній		B
Систематично готується до занять. Здобувач опанував матеріал цього курсу на 50%; Спостерігаються певні помилки в розумінні принципів роботи клавішно-молоточкового механізму, не орієнтується в системі настроювання фортепіано; Не завжди демонструє переконливий рівень знань про специфіку звуковиразових відмінностей клавішних музичних інструментів відповідно до історичних епох та національних шкіл; Не систематично відвідує заняття та не готується до них	74-81 балів	достатній		C
Здобувач частково опанував матеріал, але припускається помилок в процесі настройки інструменту та регулювання механіки. Недостатня наполегливість в напрямку оволодіння знаннями, уміннями, навичками, необхідними для настроки та ремонту музичних інструментів, наявність досить суттєвих недоліків у розумінні звуковиразних відмінностей музичних інструментів різних епох.	64-73 балів	середній		D
Художній зміст передає частково. Невпевнено володіє термінологією. Програмові вимоги виконує не повною мірою.				

Здобувач частково опанував матеріал курсу. Слабо орієнтується в спеціальній термінології, та назвах елементів конструкції музичних інструментів. Не систематично готується до занять. Відсутність наполегливості, старанності в оволодінні знаннями з настройки фортепіано, у вмінні усувати дефекти механіки інструменту. Лише частково володіє навиками оцінки стану інструменту, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.	60-63 балів	середній	Зараховано	E
Здобувач не опанував навчальний матеріал курсу; Не засвоїв термінологію та назви елементів конструкції фортепіано; Не засвоїв навик роботи з ключем в процесі настройки фортепіано; Не здатен аргументувати теоретичні визначення курсу; Систематично не готується до занять, рідко присутній на заняттях; Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні специфічними навиками настройки та ремонту фортепіано, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.	35-59 незадовільно з можливістю повторної перездачі	початковий	Не зараховано	FX
Велика кількість пропусків занять без поважних причин. Має мінімальні теоретичні знання. Відсутність конспекту лекцій з настройки фортепіано. Має слабкі практичні навички з дрібного ремонту механіки та настройки фортепіано. Не володіє спеціальною термінологією.	1-34 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		Не зараховано	F

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1 Зміст освітнього компоненту

МОДУЛЬ 1.

Тема 1 Характеристика фортепіано як струнно-ударного музичного інструменту.

Тема 1. Основні параметри фортепіано.

Тема 2. Матеріали та технології у виробництві фортепіано.

Тема 3. Рейтинги світових виробників піаніно та роялів.

Тема 4. Експлуатаційні умови утримання фортепіано. Порядок розбирання та збирання фортепіано.

Тема 2 Будова фортепіано.

Тема 1. Основні конструкційні вузли клавішних інструментів - загальна характеристика.

Тема 2. Корпус та опорні конструкції.

Тема 3. Акустичний апарат: дека.

Тема 4. Акустичний апарат: струнний одяг.

Тема 3 Особливості роботи механіки піаніно та роялю.

Тема 1. Клавішно-молоточковий механізм фортепіано.

Тема 2. Механізм піаніно.

Тема 3. Механізм роялю.

Тема 4. Демпферна система піаніно та роялів.

Тема 5. Установчі нормативи механізму фортепіано.

Тема 4 Історія та еволюція фортепіано.

Тема 1. Історичні інструменти-попередники сучасного фортепіано.

Тема 2. Клавикорди, клавесини, п'янофорте, спінети.

Тема 3. Огляд механізмів різних епох: від Крістофорі до Бехштайну та Стейнвею.

Тема 5 Дефекти піаніно та роялів, зовнішні прояви та основні засоби їх усунення.

Тема 1. Виявлення дефектів фортепіано.

Тема 2. Можливі пошкодження футора, дефекти вірбельбанку та методи їх усунення.

Тема 3. Можливі пошкодження та ремонт чавунної рами та резонансної деки.

Тема 4. Заміна струн у піаніно та роялі.

Тема 5. Ремонт та регулювання клавішно-молоточкових механізмів.

Тема 6. Ремонт та регулювання демпферної системи

Тема 7. Ремонт та регулювання педальної системи

Тема 8. Художньо-реставраційні роботи з корпусом фортепіано.

МОДУЛЬ 2.

Тема 1 Настройка фортепіано.

Тема 1. Поняття темперації.

Тема 2. Робочі інструменти настроювача; техніка роботи з ключем.

Тема 3. Поняття биття. Настройка унісонів, чистих октав.

Тема 4. Побудова чистих кварт, квінт, терцій.

Тема 5. Побудова темперованих інтервалів.

Тема 6. Види настройки та методи забезпечення стабільного строю фортепіано.

Тема 2 Особливості будови струнних інструментів.

1. Будова корпусу скрипки та віолончелі.

2. Будова та особливості виготовлення верхньої та нижньої деки.

3. Класифікація скрипок, альтів, віолончелей, контрабасів та смичків.

4. Основні відмінності майстрових, мануфактурних та фабричних струнно-смичкових інструментів.

Тема 3 Історія та еволюція струнних інструментів 1. Історичні інструменти попередники скрипки та віолончелі. 2. Огляд струнних інструментів різних епох: від моделей Страдіварі та Амати, до сучасних інструментів майстра Р. Хіла. 3. Аналіз тембральних відмінностей звучання струнно-смичкових інструментів різних епох.						
Семінари: 1. Фортепіано як струнно-ударний клавішно-молоточковий музичний інструмент. 2. Основні конструкційні вузли клавішних інструментів. 3. Заміна струн у піаніно та у роялі. 4. Регулювання клавішно-молоточкового механізму. 5. Налаштування унісонів та чистих октав. 6. Побудова чистих кварт і квінт. 7. Побудова темперованих інтервалів. 8. Налаштування темпераційної зони.						
Тема 4 Основи навивки та заміни струн. Заміна вирбелів у фортепіано. 1. Термінова заміна порваної струни, ефективні способи накручування петлі. 2. Правила заміру струн, особливості роботи з басовими струнами. 3. Заміна старих вирбелів, технологія усадки струн. 4. Установка окремих ремонтних вирбелів.						
Тема 5 Матеріали та технології у виробництві музичних інструментів. 1. Акустичні якості та особливості деревини. 2. Основи діагностики і оцінки стану музичного інструменту. 3. Рейтинги світових виробників. 4. Правила догляду за музичним інструментом. Температурні режими, вологість, захист від шкідників.						

6.2 Структура навчальної дисципліни

ТЕМА	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	всього	Лекції та Семінари	самостійні	всього	Лекції та семінари	самостійні
І рік навчання						
МОДУЛЬ 1.						
Характеристика фортепіано як струнно-ударного музичного інструменту.	18	9	6	19	1	10
Тема 2 Будова фортепіано.	18	9	6	17	2	11
Тема 3 Особливості роботи механіки піаніно та роялю.	19	10	6	19	2	10

про						р
Тема 4 Історія та еволюція фортепіано. Інструменти попередники сучасного фортепіано.	19	10	6	19	2	10
Тема 5 Дефекти піаніно та роялів, зовнішні прояви та основні засоби їх усунення.	19	10	6	19	2	10
Разом:	93	48	45	93	9	51
МОДУЛЬ 2.						
Тема 1 Налаштування фортепіано.	18	9	6	19	1	10
Тема 2 Особливості будови струнних інструментів.	18	9	5	17	2	11
Тема 3 Історія та еволюція струнних інструментів.	19	10	5	19	2	10
Тема 4 Основи навивки та заміни струн. Заміна вирбелів у фортепіано.	19	10	5	19	2	10
Тема 5 Матеріали та технології у виробництві музичних інструментів, акустичні особливості деревини. Основи діагностики та оцінки музичного інструменту. Рейтинги світових виробників.	19	10	5	19	2	10
Разом:	93	48	45	93	9	51
	денне			заочне		
Загальний обсяг годин:	120	64	56	120	18	102

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Інструменти та обладнання: музичні інструменти фортепіано, роялі, метрономи; репетиційна база, бібліотечний фонд, спеціально обладнане приміщення для концертних заходів; базв виконавської практики відповідно до навчальної програми; комп'ютерне та програмне забезпечення, мультимедійні засоби у сфері музичної діяльності.

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- концертний зал №1
- концертні аудиторії - №33, 55
- класи фортепіано № 6,7, 46, 57
- точки бездротового доступу до мережі інтернет– кафедральний клас Фортепіано № 46
- нотна бібліотека, її структура: читальний зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle -інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

8. Методичні рекомендації

8.1 Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи.

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою отримання нових знань, їх закріплення, розширення та поглиблення є складником його навчання. Викладач допомагає відпрацювати музичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів охоплює:

- Вивчення назв елементів фортепіанної механіки;
- Систематичні тренування слуху (виконання розвиваючих вправ, щоб добре чути різні биття струни), Самостійно тренуватися розрізняти «звужені» та «розширені» інтервали
- Робота з ключем (тренування з настройки унісонів, октав та інших інтервалів;
- Тренування з усунення або дрібного ремонту окремих дефектів механіки фортепіано;
- Закріплення навиків з навивки та заміни струн.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою. Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- Аналіз та синтез
- Самоконтроль та самооцінка

- Активність
- Ініціативність
- Творчий підхід

Зміст самостійної роботи здобувачів у форматі навчальної дисципліни **«Основи настройки та ремонту музичних інструментів»** визначається робочою програмою курсу, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Карл-Йохан Форс Ремонт піаніно і роялів Видавництво Yrkesopplaering ans, Осло, Норвегія 1998 р.
2. Карл-Йохан Форс Регулювання механіки піаніно і роялів Видавництво Yrkesopplaering ans, Осло, Норвегія 1998 р.
3. Ніколаус, Харнонкурт Музикаякмовазвуків:шляхдоновогорозуміннямузики.Науково-популярне видання / Ніколаус Харнонкурт; перекл. Георгій Курков. – Суми : Собор , 2002.
4. В. Г. Порвенков Акустика і настройка музичних інструментів: Методичний посібник з настройки. М.: Музика, 1990 р.
5. Ю. М. Найда Термінологічний словник фортепіанного майстра: Тернопіль: Навчальна книга – Богдан 2024 р.
6. М. А. Одерков, І. А. Кузнєцов Експлуатація і технічне обслуговування фортепіано. _ М.: Легпромбита видав, 1986 р.
7. Keith Richard Hill Treatise on the True Art of Making Musical Instruments : Practical Guide to the Hidden Craft Enbancing Sound. Independently Published, 2018
8. Keith Richard Hill Play From the Soul: An Artists Science of Creativity CreateSpace. Independent Publishing Platform, 2018

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

www.nbuv.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)

“Edwin Beunk Fortepiano Collection” piano tales on YouTube
<https://youtube.com/channel/UCqc84DYlk55pysQFPPyIgOg>

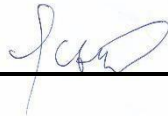
**Результати перегляду
робочої програми освітнього компоненту ВК 56**

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2022 / 2023н.р. протокол № від 29 серпня 2022р.

Зі змінами:

- змінено код дисципліни згідно плану та Матриці відповідності програмних компетентностей освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» 22/23 – ВБ 52.
- Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)», що була рік на громадському обговоренні оновлено
- Порядок тем.

Завідувач кафедри **Ясько О.А.**



**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни ВК 56**

Робоча перезатверджена на засіданні кафедри у 2023 / 2024н.р.

Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)», що була рік на громадському обговоренні оновлено:

- Репертуар
- Рекомендована література протокол № 11 від 15 червня 2023 р.

Зав. кафедрою **Ясько О.А.**
(Прізвище ініціали)


_____ (підпис)

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2023 / 2024 н.р

- В результаті перегляду на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» робочої програми з дисципліни «Основи настройки та ремонту музичних інструментів», програма затверджена зі змінами:

Додано перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входить до них) згідно з Наказом № 1110-22 від 04.05.2022 Про затвердження професійного стандарту «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)» та згідно розроблених Матриць відповідності програмних компетентностей за професійним стандартом.

- Удосконалили таблиці : «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою», «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»
- Внесені правки в тлумачення правил оцінювання.
- Внесені оновлення в пункт 8 Рекомендовані джерела інформації.

перезатверджено: протокол № 11 від 25 червня 2024 р.

Завідувач кафедри _____


(підпис)

Ясько О.А.

Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2024 / 2025 н.р.

Внесено доповнення: таблицю «Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни»;

- зазначено інтегральну компетентність;
- до кожної ЗК та СК згідно матриць вписані дескриптори НРК;
- написано назви кожної компетентності ЗК та СК, через які у здобувачів вищої освіти формуються програмні результати;
- зазначено такі дескриптори НРК : знання Зн1, Зн 2, Уміння Ум1, комунікація К1, К2, автономія та відповідальність АВ1, АВ2, АВ3;
- прописано ПРН до кожної ЗК та СК.

Протокол № 1 від 02 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Ясько О.А.

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2024 / 2025 н.р.

Внесено доповнення: таблицю «Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни»;

- зазначено інтегральну компетентність;
- до кожної ЗК та СК згідно матриць вписані дескриптори НРК;
- написано назви кожної компетентності ЗК та СК, через які у здобувачів вищої освіти формуються програмні результати;
- зазначено такі дескриптори НРК : знання Зн1, Зн 2, Уміння Ум1, комунікація К1, К2, автономія та відповідальність АВ1, АВ2, АВ3;
- прописано ПРН до кожної ЗК та СК;
- змінено код навчальної дисципліни з ВБ 52 на ВК56, згідно плану та Матриці відповідності програмних компетентностей;
- додано правки в текст робочої програми.

Протокол № 1 від 1 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Ясько О.А.